

#riigikaitse2026: meie kaitsevõime tugevneb keskmaa õhutõrjega

Eesti kaitsevõime tempokas arendamine jõuab tänava uue verstapostini, kui õhukaitse saab kuni 20 kilomeetri kõrgusel lendavate sihtmärkide vastu keskmaa õhutõrje näol täiendava kihi. Samuti täieneb muu hulgas droonivõimekus, maavägi saab juurde tulejõudu ning liigutakse edasi mereväe laevastiku arendamisega.

„Eelmine aasta oli väeloome arendamise vaatest hea aasta. Suutsime mulluse hankekava 100-protsendiselt täita ja saan kõigile kinnitada, et kaitsevaldkonnal on selge plaan, kuidas Eesti kaitsevõimet edasi tugevdada, meie riigikaitsejaid väärtustada ja kohalikku kaitsetööstust arendada,” ütles kaitseminister Hanno Pevkur.

Eesti kaitsekulud on 2026. aastal 2,4 miljardit eurot ehk 5,43% SKP-st. See on ligi neli korda rohkem kui 2021. aastal ehk enne Venemaa Föderatsiooni täiemahulist kallaletungi Ukrainale. Eesti kaitse-eelarvest läheb aastatel 2026–2029 hangetesse 37 protsenti ja veel täiendavalt 25 protsenti laskemoona, et jätkata moonavarude kiiret täiendamist.

„Venemaa kujutatav oht Eestile ja läänele sunnib riike relvastuma ning tõstma oma kaitsevõimet igal võimalikul viisil. Kaitseväge on Venemaa alustatud täiemahulise sõja ajal otsustavalt ning kiirelt kasvanud oma võitlusvõimet nii uute süsteemide ja laskemoona hankimise kui Ukraina sõjas nähtud kontseptsionaalsete lähenemiste rakendamise kaudu,” ütles kaitseväge juhataja kindralleitnant Andrus Merilo. „Kaitsevõime kiire arendamine jätkub ka lähiaastatel. Arvestades meie naaberriigi agressiivse loomusega, on sõjalise võimekuse arendamine Eestile hetkel kriitilise olulisusega.”

Eesti õhukaitseesse lisandub 2026. aastal täiesti uus kiht, sest tarnitakse koos Lätiga hangitud keskmaa õhutõrje. Ukrainas end tõestanud Saksa tootja süsteem võimaldab tõrjuda lennubahendeid ca 40 kilomeetri kauguselt ja 20 kilomeetri kõrguselt. Tugevneb ka lühimaa õhutõrje täiendavate Pioruni laskeseadmete ja moonade näol. Drooniseire saab juurde akustilise tuvastussüsteemi, arendame tõrjevõimekust eri vahenditega ning tarnitakse droone- ja õhuründemoona.

Vastaste mõjutamiseks distantsilt suurendatakse liikursuurtükide K9 arv 36-ni ning täiendust saavad olemasolevad tosin ratastel Caesari liikursuurtükki. Süvalöögivõime tugevdamiseks on HIMARS süsteemid kohal ning jätkuvad moonatarned, samuti hangib Eesti Lõuna-Koreast täiendavad suurtükiväe raketihetitjad Chunmoo.

„Riigi kaitseinvesteeringute keskuse ülesanne on soetada ja õigeaegselt tarnida kaitseministeeriumi nelja-aastases arengukavas otsustatud prioriteetsed väevõimed koos elutsükliga ning rajada nende hoiustamiseks vajalik taristu,” ütles riigi kaitseinvesteeringute keskuse peadirektor Elmar Vaher. „Tänu suurenenud kaitse-eelarvele saab Eesti kaitseväge lähiaastatel juurde oluliselt rohkem laskemoona ja laskemoonataristut, erinevaid relvasüsteeme, suurtükiväe raketihetitjaid ja liikursuurtükke ning meie õhukaitse tugevneb olulisel määral.”

Eesti plaanib uuendada mereväe laevastikku. Miinijahtijad saavad tänava uued peamasinad ja sõlmitakse leping nende elukaare pikendamiseks. Samuti on käimas turuanalüüs, et ehitada sellel arengukava perioodil kuni neli uut laeva. Lisaks kaasajastatakse mereseireradareid ja loodud on rannakaitse raketisüsteem.

Kaitsetööstuse vallas on Ämaris alustanud tootmist Eesti esimene eraettevõtte käivitatud lahingumoonade tehas ning tänava algab baastaristu rajamine Pärnumaal Ermistu kaitsetööstuspargis, kuhu on välja valitud neli ettevõtet. Samuti tuleb kaitsetööstuspark Põhja-Kiviõlisse ja käimas on läbirääkimised seal suurekaliibrilise laskemoona tootmiseks. Balti kaitsevõõndi Eesti osa rajamisel liigutakse edasi punkrite suurhanke ning tõkestuskraavide rajamisega.

Tööandjate toetus riigikaitstes osalevatele töötajatele on kõrge

Kaitseministeeriumi tellimusel läbi viidud uuring kinnitab, et Eesti tööandjate toetus riigikaitstes osalevatele töötajatele on jätkuvalt kõrge. Tööandjad hindavad kõrgelt nii ajateenistuses kui ka hilisemas reservteenistuses omandatud oskusi, nähes neis selget lisaväärtust tööturul. Üha enam mõistetakse, et panustamine riigikaitse ei ole pelgalt kohustus, vaid oluline osa ühiskonna turvalisuse ja stabiilse majanduskeskkonna tagamisest.

Uuringu tulemuste kohaselt suhtub enamik tööandjaid positiivselt nii ajateenistusse kui ka reservväelaste osalemisse õppekogunemistel. Paljud tööandjad toetavad oma töötajaid ka praktiliselt – näiteks makstes õppuste ajal palka või pakkudes tasustatud lisapuhkust. See peegeldab laiemat ühiskondlikku kokkulepet, et riigikaitse on meie kõigi ühine vastutus.

Riigi poolt on toetavate sammudena suurendatud ka reservväelastele makstavat toetust, mis oli püsinud muutumatuna ligi kümme aastat. Uued toetuse määrad on sõdurile 55 eurot, allohvitserile 60 eurot ja ohvitserile 75 eurot päevas. Toetuse tõus aitab leevendada õppekogunemistega seotud majanduslikku koormust ning toetab nii reservväelasi kui ka nende tööandjaid, aidates tagada palga säilimise teenistuse ajal.

Sama eesmärki, parem valmisolek ja kvaliteetsem väljaõpe, teenib ka ajateenistuse pikendamine 12 kuuni. Pikem ajateenistus võimaldab põhjalikumat ettevalmistust ning loob tugevama aluse reservteenistuseks. Need sammud kokku tugevdavad Eesti kaitsevõimet ning annavad kindlust reservväelastele, tööandjatele ja kogu ühiskonnale.

Ajateenistus on alates 2027. aastast 12 kuud

Kaitseminister Hanno Pevkur saatis kooskõlastamisele eelnõu, mille alusel kutsutakse noori alates 2027. aastast teenistusse kahel korral aastas ning seda 12 kuuks. Muudatuse eesmärk on tagada kaitseväele püsivam lahinguvalmidus uute kõrgtehnoloogiliste võimete kasutuselevõtul.

„Oleme Eesti kaitsevõimet viimastel aastatel julgeolekuolukorra tõttu oluliselt edasi arendanud. Samuti oleme märkimisväärselt juba soetanud ning veel soetamas uusi võimeid nagu raketihetitjad või keskmaa õhutõrje, mis nõuavad kaitsevält ka väljaõppe kohandamist ja kvaliteedi kasvu,“ sõnas kaitseminister.

„Arvestades kaitseväge uute võimete keerukuse, julgeolekuolukorra muutumise ning Ukraina sõjast tehtud järeldustega, on meil vaja kohandada ka oma sõdurite väljaõpet ning teenistust. Üks osa muutustest on ajateenistuse viimine kõigile ajateenijatele 12 kuule ja selle käigus teenistuspraktikana lahinguvalve süsteemi sisseseadmine,“ ütles kaitseväge juhataja kindralleitnant Andrus Merilo. „Kuu kuu pikkune intensiivne väljaõpe peab looma eeldused relvasüsteemide opereerimiseks ning järgnevad kuus kuud lahinguvalvet peab hakkama üheaegselt tagama nii süsteemide pideva valmisoleku kui ka vilumuse kasvu.“

„Riigikaitstjate toetaja“

„Riigikaitstjate toetaja“

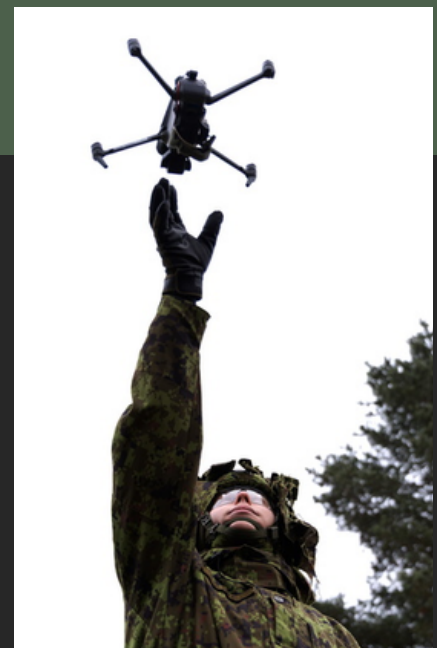
on kaitseministeeriumi poolt välja antav tunnustus neile, kes annavad silmapaistva panuse Eesti riigikaitse toetades selle reservväelasi, ajateenijaid, tegevväelasi, kaitseleitlasi ja veterane.

Tunnustustamise põhiliseks kriteeriumiks on riigikaitstjate silmapaistev toetamine ning reservväelaste sissetuleku säilitamine reservõppekogunemiste perioodil: tööandja võib jätkata töötasu maksmist täies ulatuses, maksta lisatasu, pakkuda tasustatud puhkepäevi või tasuda õppekogunemisel osalemise eest makstava toetuse ja palga vahe.

Tunnustuse kolm taset:

- kuld: pikaajaline ja eeskujulik tugi;
- hõbe: silmapaistev panus laiemalt;
- pronks: olulised konkreetsed toetused või töötasu säilitamine õppekogunemiste ajal.

Esita kandidatuur: www.kaitseministeerium.ee

Kaitseministeerium soovib luua ettevõtetele eelkiirendi rahvusvahelistel kaitsekonkursidel osalemiseks

Kaitseministeerium, koostöös majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumiga, on välja töötanud alustava ettevõtja eelkiirendi programmi Defence Business Lab. Eelkiirend aitab uute arenduste meeskondi ette valmistada NATO DIANA või Euroopa Kaitsefondi (EDF) programmides edukaks kandideerimiseks.

„Eesti kaitsetööstusettevõtted on tõestanud, et oleme kaitsevaldkonna arendamisel rahvusvaheliselt esirinnas. Näiteks 2024. aasta EDF taotlusvooru raames pälvisid Eesti osalusega rahvusvahelised konsortsiumid enam kui kolmandiku (365 miljonit eurot) kaitsefondi rahastuse kogumahust. Eelkiirendi aitab meeskondadel jõuda kaitsesektori nõueteni kiiremini ja kindlamalt,“ ütles kaitseminister Hanno Pevkur.

„Defence Business Lab eelkiirendi loomine aitab ettevõtetel ületada kaitsevaldkonnas tavapärased barjäärid, näiteks erinevate regulatsioonide mõistmine, ja nende konkurentsivõimet rahvusvahelistes kiirendi programmides veelgi tõsta,“ selgitas uut eelkiirendit kaitseministeeriumi kaitsetööstuse ja innovatsiooni asekanstler Siim Sukles. Eelkiirendi programmis osalevatel ettevõtetel on suuremad võimalused pääseda näiteks järjest kasvava konkurentsiga NATO DIANA programmi, kus on võimalik teadus-arenduse ja innovatsiooni kaudu kujundada oma toode kaitsesektori vajadustele vastavaks.

Sarnased programmid ettevõtete toetamiseks rahvusvahelises konkurentsisis on loodud ka näiteks Rootsis ja Lätis.

Erasektori toetus kiirendab uute kaitselahenduste jõudmist kaitseväe väljaõppesse

Skaala Impact MTÜ toetas Reservväelaste fondi 100 000 euroga, mille eest hangiti kaitseväele esimeses etapis 43 droonidetektorit kõikidesse väeosadesse üle riigi.

Toetus aitab kiirendada uute lahenduste katsetamist ning tagada, et reservväelased kasutavad väljaõppes ja õppustel ajakohast tehnoloogiat. Tulevikuvõime ja innovatsiooni väejuhatuse ülem major Ivo Peetsi sõnul võimaldab sihipärane toetus riigikaitsele katta võimelünki kiiremini, kui seda teevad tavapärased riiklikud protsessid.

Toetus on oluline verstapost ning selge signaal, et koostöös erasektoriga on võimalik Eesti kaitsevõimet märgatavalt tugevdada. Nüüd on eraisikutel ja ettevõtetel võimalik panustada riigikaitsele Reservväelaste fondi kaudu, toetades otseselt reservväelaste väljaõpet, lahinguvõimekuse arendamist ning kaasaegse kaitsetehnoloogia kasutuselevõttu. Iga panus aitab kiirendada vajalike lahenduste jõudmist üksusteni ning tugevdab Eesti kaitsevõimet just seal, kus vajadus on kõige suurem.

Ämari minikaitsetööstuspargis avati Eesti esimene lahingumoona tootev tehas

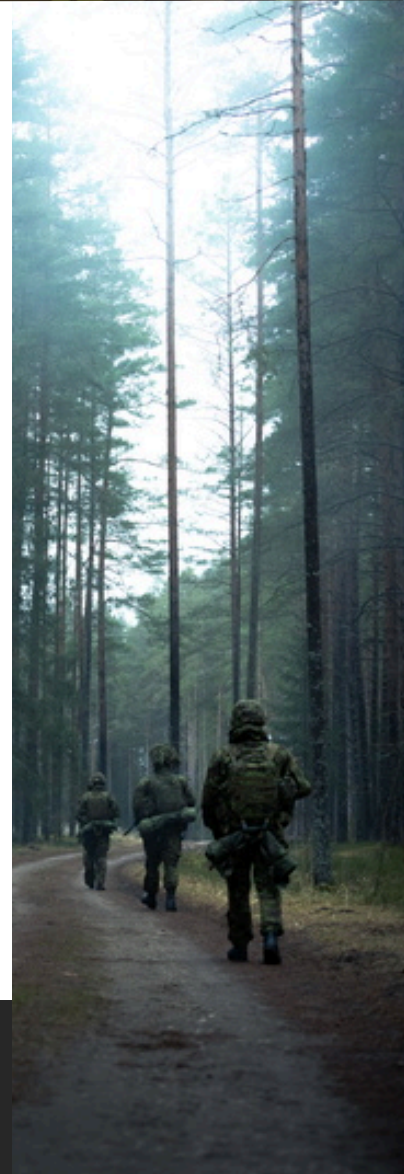
Valitsus kehtestas 21. augustil kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu, millega luuakse kaitsetööstuspargid Pärnumaal Ermistus ja Ida-Virumaal Põhja-Kiviõlis. Riik investeerib kaitsetööstusparkide baastaritusse üle 50 miljoni euro.

„Ettevõtete huvi pargi vastu on suur ja loodetavasti saame juba lähiajal jõuda esimeste lepinguteni. Seni peetud läbirääkimised annavad lootust, et eraettevõtete koguinvesteeringud võivad ulatuda 300-400 miljoni euroni ja luuakse sadu töökohti,“ ütles kaitseminister Hanno Pevkur.

Kaitseministeeriumi kaitsetööstuse erinõunik Indrek Sirp lisas, et esimese tootmiseni jõutakse loodetavasti kaitsetööstus-pargis juba 2026. aasta lõpus ning kõik ettevõtted peaksid täisvõimsuse saavutama 2027. aastal. „Arvestades ettevõtete suurt huvi, oleme valmis arendama nii Ermistu kui Põhja-Kiviõli alasid,“ sõnas Sirp.

Ermistu kaitsetööstuspargi rajamisega seoses on kaitseministeerium varem otsustanud toetada kohaliku omavalitsuse ja ühingute ettepanekuid piirkonna maanteede ja Tõstamaa avaliku varjumispaiga parendamiseks ligi kolme miljoni euroga.

Eelvalikualade seast osutusid sobilikuks ka alad Läänemaal Piirsalus ja Ida-Virumaal Aidus. Need alad jäävad hetkel reservaladeks. Vajaduse tekkides kaitsetööstusparkide alade laiendamiseks saab ka nendega edasi liikuda.

Riik liigub kaitsetööstuspargi arendamisel edasi ka Aidu ja Piirsalu aladega

Riik jätkab kaitsetööstuspargi võimalike asukohtadena ka esialgu reservi jäänud alade uurimist Ida-Virumaal Aidus ja Läänemaal Piirsalus. „Kaitsetööstuse huvi on osutunud niivõrd suureks, et lisaks Ermistu ja Põhja-Kiviõli aladele viime eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise lõpuni ka Piirsalus ja Aidus,“ ütles kaitseministeeriumi kaitsetööstuse arendamise erinõunik Indrek Sirp.

Sirbi sõnul ei ole veel võimalik konkreetsetest ettevõtetest rääkida, kuid täiendavad alad lisaksid paindlikkust. „Ermistusse oleme esimesed neli kaitsetööstusettevõtet välja kuulutanud ja töö jätkub ka Põhja-Kiviõlis. Mul on hea meel tõdeda, et sellega kaitsetööstuse ja välisinvestorite huvi Eestis tootmise vastu ei piirdu ning huvi tuntakse täiendavate tootmisalade vastu. Ühtlasi uurime läbi võimaluse rajada riigile kuuluva Hexest Materials lõhkeainetehas Piirsalu või Aidu alale,“ lisas Sirp.

Oktoobris kuulutas riigi kaitseinvesteeringute keskus välja esimesed neli ettevõtet, kelle tootmine rajatakse Ermistusse – Nitrotol OÜ, Thor Industries Ltd, Frankenburg Technologies OÜ ja Infinitum Strike OÜ.

